

Ecce ego mitto angelum meum
(Kázání na Hromnice, Q31)

Hle, já vysílám posla anděla svou tváří, aby ti připravil cestu. Hned bude obětován ve svém chrámě, Kdo zná den jeho příchodu? Je šírajícím ohněm.

Takže [Písmo] praví: "Hned bude obětován ve svém chrámu [ten], na něhož čekáme". Duše se má obětovat se vším, co je a co má, s nedostatky i ctnostmi; to vše má pozdvihnout a obětovat se Synem nebeskému Otcí. A vše, co vytváří otcovská láska, je [jeho] milý Syn. Otec nemiluje nic než Syna a to, co shledává ve svém Synu. Proto se duše má vši svojí silou [snažit] povznést a obětovat se Otcí v Synu, a tak bude spolu se Synem Otcem milována.

A [Písmo] také říká: "Hle, vysílám svého anděla." Když říkáme "hle", vyjadřujeme tím trojí: Za prvé, že je [něco] velké, obdivuhodné, nebo jedinečné. *Hle, vysílám svého anděla, aby připravil a očistil duši, aby dokázala přijmout božské světlo.* Božské světlo je stále spojené s andělským světlem; [samo] andělské světlo by bylo duši nepřijemné a neuspokojovalo by ji, kdyby v něm nebylo zahrnuto božské světlo. Bůh se halí a skrývá v andělské světlo a stále čeká, aby z něj vykročil a daroval se duši. Již jsem vícekrát říkal, že kdyby se mě někdo otázel, co činí Bůh v nebi, řekl bych [mu], že rodí svého Syna, a to stále úplně nově a znovu, a tato činnost mu činí takové potěšení, že nečiní nic jiného, nežli toto své dílo. Proto [se tam] říká: "Hle, já". Kdokoli řekne "já", musí vykonat to nejlepší. A nikdo nemůže to slovo říci ve vlastním smyslu, nežli otec. [Jeho] úkon je mu tak vlastní, že ho nikdo nemůže způsobit, nežli otec. A [tímto] úkonem koná Bůh veškeré své dílo, a Svatý Duch spočívá na něm i na všem stvoření. Když Bůh koná své dílo v duši, znamená to jeho zrození; a jeho plodem je jeho dílo, jeho Syn. Tento účinek působí Bůh v nitru duše a tak skrytě, že to nepozná ani anděl, ani svatý, ani duše sama k tomu nemůže ničím přispět - pouze to trpně přijme; náleží to [vykonat] pouze Bohu. A právě proto říká Otec: "Vysílám svého anděla." A já říkám, že ho nechceme, a nestačí nám. Origenes říká: "Maří Magdaléna hledala našeho Pána; hledala mrtvého člověka a našla dva živé anděly, ale nestačilo jí to. Měla pravdu, neboť hledala Boha."

A co je anděl? Dionýsius hovoří o posvátné říši andělů, v níž [se manifestuje] božský řád a božské dílo, boží modrost i podoba a pravda božství, nakolik to lze. co je to božský řád? Z božské potenciality se rodí moudrost a z obou pak láska, čili zápal; a zatímco moudrost, pravda, potencialita i žár lásky obklopují [podstatu] bytí, [samo] bytí je transcendentní, čiré a bezpodstatné. Jeho podstatou, je, že je bez podstaty. Kdokoli chce myslet [v prvé řadě na] dobrotu, moudrost nebo moc, zakrývá [tak samotné] bytí a zatemňuje je [těmito] myšlenkami. Cokoli si přimyslíme, zakrývá [podstatu] bytí. A takový je pak božský řád. Kde Bůh shledá v duši stejný řád, tam zrodí svého Syna. Duše se musí vši silou prodat ke světlu. A z [této] síly a [tohoto] světla vznikne požár lásky. Tak se musí duše vši mocí domáhat božského řádu.

A nyní promluvíme o řádu duše. Jeden pohanský učitel praví, že transcendentní světlo duše je tak jasné a vznešené, že se dotýká podstaty andělů, a následuje ji; a je tak odcizeno [jejím] nižším silám a vůči nim nepřátelské, že by se v ně nikdy nevlévalo, ani duši neosvětlovalo; pokud nejsou nižší síly uspořádané a podřízené silám vyšším a vyšší síly nejvyšší pravdě, jako je uspořádáno vojsko: Pěšák podléhá rytíři, rytíř je podřízen hraběti a hrabě vévodovi. A všichni chtějí mít pokoj, proto pomáhá jeden druhému. A tak má být jedna [duševní] mohutnost podřízena druhé a [má] jí pomáhat v boji, aby byl v duši čirý klid a svobodu v pohybu. Tak se má duše povznést nad sebe sama k božskému řádu. Pak udělí Bůh v čirém míru duši svého Jednorozeného syna. To bylo to první - o božském řádu.

A dalšími kusy jsou tyto. O posledním jen trochu. Když jsem mluvil o andělech, kteří mají v sobě takovou podobnost s Bohem a vnitřní osvětlení, [právě] tím osvětlením se vzpínají nad sebe [sama] k podobnosti s Bohem a stojíce před Bohem v božském světle; rovni jsou mu v tom, že konají dílo boží. A andělé, kteří jsou tak vnitřně osvětleni a podobni Bohu, do sebe vtahují a vstřebávají Boha. Také jsem to již říkal, že kdybych byl nečinný a měl plamennou lásku a byl rovný Bohu, zcela bych vstřebal Boha do sebe. Světlo se rozlévá a osvětluje to, na co se rozlévá. Když někdy [o někom] říkáme, že je to osvětlený člověk, je to málo. Ale když [z něho] to světlo prýští, je to mnohem lepší; proniká pak duší, propůjčuje ji božský nádech a činí ji podobnou Bohu, nakolik to jen lze, a osvětluje ji. A tímto vnitřním osvětlením se vzpíná k božskému světlu. A když k němu dospěje a sjednotí se s ním, spolupůsobí s ním. Žádné stvoření není činné, činný je jen Otec. [Ale] duše nikdy nepřestane na tom, dokud nebude ve svých účincích silná jako Bůh. Tak pak koná s Otcem veškerá jeho díla; spolupůsobí s ním v sjednocenosti, v moudrosti i lásce.

Abychom takto mohli spolupůsobit s Bohem, nám pomoz Bůh. Amen